

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/46/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522200562
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8522200562.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci maloletého dieťaťa: K. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B., XXX XX T., t.č. M. Q. č. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Obcou Šarišské Jastrabie č. 257, dieťa rodičov, matka: maloletá J. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B., XXX XX T., t.č. M. Q. č. XXX, zastúpená zákonnými zástupcami: A. K., nar. X.X.XXXX, trvale bytom B., XXX XX T., Q. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B., XXX XX T., otec: neuvedený, za účasti V. H., nar. X.X.XXXX, trvale bytom M. Q. č. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odboru sociálnych vecí a rodiny, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

„N a r i a ě u j e s a maloletej matke J. K., nar. XX.X.XXXX odovzdať mal. syna K. K., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti V. H., nar. X.X.XXXX.“

II. Súd u k l a d á navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať na tunajší súd návrh na ustanovenie poručníka mal. K. K., nar. XX.X.XXXX, pričom účastníkmi konania vo veci samej budú mal. dieťa K. K., navrhovaný poručník V. H., matka mal. dieťaťa maloletá J. K., jej zákonní zástupcovia A. K. a Q. K..

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa (ďalej len navrhovateľ), podal na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd nariadil maloletej matke odovzdať mal. dieťa K. K. do starostlivosti jeho domnejšej starej matky V. H..

2. Návrh odôvodnil tým, že mal. K. K. sa narodil dňa XX.X.XXXX v Ľubovnianskej nemocnici maloletej matke J. K., je to jej prvé dieťa. Otcovstvo k mal. dieťaťu doposiaľ nebolo určené. Domnelým otcom dieťaťa je K. H., o otcovstvo doposiaľ nepožiadal z dôvodu, že na žiadosť o určenie otcovstva je potrebný podpis zákonných zástupcov mal. matky a tí pochádzajú z Banskobystrického kraja. Matka domnelého otca V. H. počas návštevy dňa 6.4.2022 uviedla, že má záujem zabezpečiť starostlivosť mal. K. a má pre maloletého zabezpečené hygienické potreby (vrátane plienok), dostatočné množstvo vhodného oblečenia, vaničku na kúpanie, teplomer a kočiar. Taktiež uviedla, že jej syn K. žije v ich domácnosti s mal. matkou J. a ich synom mal. K.. V spoločnej domácnosti s nimi taktiež žijú ešte aj štyria nepĺnoletí súrodenci domnelého otca K. H.. Mal. matka J. K. má v domácnosti manželov H. k dispozícii posteľ, na ktorej spí so svojim synom K.. Rodina žije v murovanom dome v obci Šarišské Jastrabie, kde majú k dispozícii dve izby a sociálne zariadenie. Domácnosť rodičov domnelého otca je vybavená funkčným nábytkom. V domácnosti je zavedená elektrina a voda. Kúrenie je na tuhé palivo. Hygiena je na dobrej úrovni, v domácnosti bolo teplo a čisto. So starostlivosťou o mal. dieťa pomáha matka domnelého otca. Ďalej p. H. uviedla, že mal. matka sa vie o svoje dieťa postarať, vie dieťa prebaliť, okúpať, nakŕmiť, učí sa rodičovským zručnostiam, je šikovná. Zároveň na starostlivosti o mal dieťa K. sa podieľa aj jeho otec. Mal.

matka J. mal. K. dojí. Pri sociálnom šetrení dňa 6.4.2022 úrad zistil, že mal. K. v domácnosti rodičov domnelého otca má vytvorené vhodné podmienky pre jeho zdravý psychický a sociálny vývin. Mal. matka J. K. súhlasila, aby zákonným zástupcom mal. K. bola matka domnelého otca V. H., nakoľko dieťa toho času nemá zákonného zástupcu. Ošetrojúcou lekárkou mal. dieťaťa je MUDr. Terkaničová, ktorá v telefonickom rozhovore dňa 12.4.2022 uviedla, že dieťa má absolvované vyšetrenia pri narodení. Lekár vystavil rodičovi výmenný lístok na absolvovanie vyšetrenia obličiek, nožičiek, ortopédiu a metabolické vyšetrenie. Spolupráca s rodičom je doposiaľ na dobrej úrovni. Rodičia domnelého otca pani V. H. a V. H. zabezpečujú starostlivosť ešte štyrom maloletým deťom a plnoletému synovi K., ktorý je študentom SOŠ Biela voda Kežmarok elokované pracovisko Ľubotín. Manželia H. sú nezamestnaní, vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Poberajú hmotnú núdzu v sume 440,00 eur a prídavok na päť detí v sume 129,40 eur. Príjem rodina využíva hospodárne, neuvádza finančné problémy. Matka domnelého otca V. H. absolvovala psychologické poradenstvo na RPPS úradu dňa 11.4.2022 a doručila aj potvrdenie od ošetrojúceho lekára o zdravotnej spôsobilosti postarať sa o maloleté dieťa. V závere navrhovateľ uviedol, že v dôsledku nespôsobilosti maloletej matky na právne úkony a k nepriznaniu rodičovských práv vo vzťahu k osobnej starostlivosti, je toho času maloleté dieťaťa K. K. bez zákonného zástupcu, ktorý by spravoval jeho veci. Na základe uvedeného navrhovateľ navrhuje, aby súd dočasne upravil pomery na strane mal. dieťaťa vydaním navrhovaného neodkladného opatrenia. K návrhu navrhovateľ pripojil správu Referátu poradensko-psychologických služieb a lekársku správu, že V. H. je schopná starať sa o maloletú osobu.

3. Uznesením zo dňa 14.4.2022 pod sp. zn. 2P/46/2022 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka, a to Obec Šarišské Jastrabie.

4. Podľa § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 360 ods. 2 C.m.p. ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

6. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

7. Podľa § 367 ods. 2 C.m.p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

8. Podľa § 367 ods. 3 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

9. Podľa § 367 ods. 4 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

10. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p. neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

13. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby d) niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 336 ods. 1 C.s.p. ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

18. Podľa § 56 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR) ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

19. Účelom neodkladných opatrení je rýchla úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, príp. ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

20. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Neodkladné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov.

21. V každej veci týkajúcej sa mal. detí dominuje záujem mal. dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov mal. dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu mal. dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu mal. dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme mal. dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Súd by mal pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava neodkladným opatrením v záujme mal. dieťaťa.

22. Súd sa oboznámil s obsahom návrhu na základe čoho dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a neodkladné opatrenie podľa návrhu navrhovateľa je v záujme mal. dieťaťa. Maloleté dieťa, K. K., sa ocitlo v takejto situácii, ktorá ohrozuje jeho psychický, fyzický a sociálny vývin, a preto je potrebné v záujme dieťaťa dočasne upraviť jeho pomery. Maloletá matka nemá plnú spôsobilosť na právne úkony pre nedostatok veku, nemá priznané rodičovské práva vo vzťahu k osobnej starostlivosti o mal. K., preto túto starostlivosť nemôže zodpovedne vykonávať. Otec v rodnom liste dieťaťa nie je zapísaný, k uznaniu otcovstva doposiaľ nedošlo. Mal. K. má veľmi nízky vek, je potrebné u neho dôsledne zabezpečovať jeho vývinové potreby. Dieťa sa toho času nachádza bez svojho zákonného zástupcu, ktorý by spravoval jeho veci. Domnelá stará matka dieťaťa, V. H., súhlasí

s dočasným vykonávaním osobnej starostlivosti o mal. K., pričom už v súčasnosti maloletej matke v starostlivosti pomáha.

23. Vzhľadom na uvedené súd v plnom rozsahu návrhu vyhovel, pretože v opačnom prípade by bolo maloleté dieťa ohrozené na živote a zdraví.

24. Nariadené neodkladné opatrenie v prejednávanej veci je neodkladným opatrením pred začatím konania vo veci samej, a preto súd v súlade s § 336 ods. 1 C.s.p. uložil navrhovateľovi povinnosť podať v určenej lehote návrh vo veci samej na ustanovenie poručníka mal. K., pričom účastníkmi konania bude maloleté dieťa, jeho matka, jej zákonní zástupcovia a navrhovaný poručník. V prejednávanej veci sa nejedná o prípad predpokladaný ustanovením § 336 ods. 1 C.s.p., a to že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania, pretože je potrebné vykonať vo veci ďalšie dokazovanie predpokladané v ustanovení § 56 ods. 1 a nasl. Zákona o rodine.

25. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 C.m.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnite považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).